

VILÁG OSSÁG

IDŐJÁRÁSJELENTÉS
(Meteorológiai munkatársunktól.)

A Fekete-tengeren kifejlődött légörvény szívó hatására Erdélyben megélnék a hűvös északi szél és kiadós esőzés indult meg. Nyugat felől azonban a felhőzet fokozatos felszakadozása várható. Kolozsváron tegnap 16 fok volt a hőmérséklet. Várható időjárás: még élénk szél, felszakadozó felhőzet, futó eső. A hőmérséklet emelkedik.

KOLOZSVÁR,
1948 június 24. csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPTÁRJA

V. ÉVFOLYAM
142. szám

Az államosított üzemek adóügyi helyzetéről, a nyersanyagellátásáról és a fizetések kérdéséről

tájékoztatta a vállalatvezetőket Maurer I. Gheorghe iparügyi alminiszter Kolozsvárt

Milyen kötelezettségeik vannak a megánszemélyeknek az államosított üzemekkel szemben

KOLOZSVÁR. — Maurer I. Gheorghe iparügyi alminiszter szombaton délután munkakülést tartott Kolozsváron, amelyen személyesen tárgyalta meg a kolozsvári és környéki államosított üzemek vezetőivel azokat a kérdéseket és nehézségeket, melyekkel egy heti munkájuk folyamán szembetaláltak magukat. Ezen a munkakülésen résztvettek az összes helyi és vidéki államosított vállalatok munkásigazgatói, az üzemi bizottságok tagjai, a Román Munkáspárt üzemi pártszervezetek kiküldöttei, valamint az Országos Szaktanács megbízottai.

A munkakülést Soltuz Ioan, a Román Munkáspárt kolozsmegyei bizottságának titkára nyitotta meg, majd Maurer iparügyi alminiszter felkérte a jelenlévő vállalatvezetőket, hogy tegyék meg észrevételeiket eddigi munkájuk során felmerült kérdésekkel kapcsolatban. Az iparügyi alminiszter minden egyes felszólaló kérdésére megadta külön-külön a felvilágosítást és utbaigazítást, úgy hogy sikerült tisztázni minden olyan kérdést, amely az új vállalatvezetőket érdekli és egyben kijelölni a munkásigazgatókra háruló közei feladatokat.

Ez a helyes munkamódszer, a jó üzemi vezetés első és legfontosabb alapfeltétele.

HOGYAN VEGEZZE MUNKÁJÁT AZ ÚJ MUNKÁS-IGAZGATÓ

A munkásigazgatónak elsősorban kötelessége alaposan és lelkiismeretesen áttanulmányozni az üzemet. Az üzemi bizottság kivül minden egyes munkásnak kötelessége tanulmányozni üzemét, a termelés menetét, a munkamódszereket és általában az üzem összes fontos kérdéseit.

Ezeknek a kérdéseknek pontos ismerete megkönnyíti a vállalatigazgatójának további működését és az üzem tökéletesítésének lehetőségét. Amennyiben a munkásigazgatóra olyan kérdés megoldása hárulna, amelyet nem tudna megoldani, tanácsért köteles az illetékes Ipari Hivatalhoz fordulni. Ha az Ipari Hivatal válaszára kétségeket keltené, úgy ezt a körülményt azonnal köteles jelenteni az illetékes minisztériumnak. A gyárakban levő készáru elhelyezésében az Ipari Hivatalok szintén segítségére lesznek minden vállalatnak, az üzemek igazgatói azonban ismer-

jék pontosan a piac helyzetét. A vállalatok igazgatói építsenek ki kapcsolatokat más vállalatokkal, mert csak így tudhatják azt, hol van szükség termékeikre, az kell tudniok azt, hogy a gyár azelőtt kiknek szállított és kik azok, akik a multban a gyártól szerezték be az árut.

Milyen adókat fizetnek az államosított vállalatok

Az iparügyi alminiszter rámutatott arra, hogy a vállalatok igazgatóinak pontosan kell ismereniök az összes adóügyi intézkedéseket, nyilván kell tartaniok a pénzügyminisztérium összes adóügyi körrendeleteit és utasításait. Meg kell jegyezniök azonban azt, hogy az államosított vállalatok egyelőre csak a folyó adóterheket kell fizessék, az adóhátralékokat egyelőre nem kell befizetni. Az adókihágásokat és pénzbírsá-

gokat a pénzügyminisztérium fogja esetről-esetre felülvizsgálni. Az államosított vállalatok kiutalásait sürgősen be kell hajtatni, amihez az Ipari Hivatalok és a minisztérium minden segítségét megad. A kormány intézkedett, hogy amennyiben a szállító üzem vagy gyár az összes alakiságoknak eleget tett — az állami intézmények 24 órán belül fizessék ki a leszállított rendelések ellenértékét. A magánrendelőkkel szemben

törvényes módon kell fogadtatni a behajtási eljárást.

A VÁLLALAT NYERSANYAGELLÁTÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA

A nyersanyagkészletekről meghatározott időközökben jelentést kell tenni az Ipari Hivataloknak, amely minden segítséget megad a vállalatok nyersanyagellátásának biztosítására. Az igazgatóknak azonban kötelessége minden más lehetőséget is kihasználni az üzem nyersanyagellátásának biztosítására, felhasználni egyéni kapcsolatait igénybevenni a gyár régi kapcsolatait és új kapcsolatokat kiépíteni.

MŰSZAKI TERVET KELL KÉSZÍTENI AZ ÁLLAMOSÍTOTT ÜZEMEK FELSZERELÉSÉRE

Az üzemi felszerelés korszerűsítésének és észszerűsítésének

kérdésében mozgósítani kell a gyár technikusait, mérnökeit és szakembereit, hogy pontos tervet készítsenek az üzemi felszerelés kibővítésére vagy észszerűsítésére vonatkozólag. A terv elkészítésénél igénybe lehet venni az ipari hivatal segítségét is. A beérkező tervek alapján a minisztérium tanulmányozni fogja a megoldási lehetőségeket. Ha a gyárnak olyan rendelése van, amelyeket terv hiányában nem tud teljesíteni, kérniök kell a terv elkészítéséhez az ipari hivatal segítségét.

A BÉREK ÉS FIZETÉSEK RENDEZÉSE

A bérek és fizetések kérdését nem lehet és nem is szabad egyéniileg megoldani. A kormány foglalkozik a fizetések kérdésével és keelő időben utasítást fog adni minden vállalatvezetőnek, hogy miként járjon el ebben a kérdésben. Meg kell íchéni várni a központi intézkedéseket.

Vakrémületet, nyomort és éhínséget okozott az amerikaiak nyugatnémetországi pénzreformja

FRANKFURT. — Vasárnap lépett életbe a nyugatnémetországi pénzreform, amellyel a nyugati megszálló hatalmak önkényesen befejezték ténynyé szeretének tenni Németország kettészakítását, újabb gazdasági terheket rónak a nyugati övezetek dolgozóinak vállaira és a dollártól függő új márkával még szorosabbá teszik a köteleket a nyugatnémet monopóliumok és az amerikai trösztök között.

Az új pénz szétosztása vasárnap reggel kezdődött. A hatóságok 60 márkát váltanak be fejenként 1:1 arányban, de most ebből is csak 40-et

fizetnek ki, a többit körülbelül egy hónap múlva. A 60 márkán felüli készpénz és takaréketét átváltási kulcsa egyes hírek szerint 1:10-hez lesz, de határozott rendelkezések erre vonatkozólag még nincsenek. A kisemberek, akiknek sem ingatlanuk, sem dollárba vagy ékszerbe fektetett vagyona nincsen, megtakarított néhány márkájukat ezek szerint teljesen elvesztik.

Holmstadtban a felizgatott lakosság „megnyugtására” brit páncélos egységeket vontak össze. Az angol övezet egész területén riadókészült.

ségbe helyezték a rendőrséget és a katonai alakulatokat.

A pénzreform ádattán következményeire jellemző a hamburgi munkaügyi hivatalnak az a bejelentése, hogy a jövő héten nem fizetik ki a munkanélküli segélyt.

A pénzreform életbelépte után néhány órával a fekete piac újból megkezdte tevékenységét. Brooker, a brit övezet szakszervezeteinek vezetője kijelentette, hogy a vállalatok a pénzügyi reform következtében már a közeljövőben tömegesen elbocsátják a munkásokat. Lényegesen csökkenteni fogják a közhivatalnokok számát is.

Az önkényes nyugati pénzreform teljesen megakasztja a kereskedelmi forgalmat Nyugat- és Keletnémetország között és elszakítja a nyugati övezetben élő németeket keleti rokonaitól és barátaitól.

Vasárnap a szovjet övezet határán több mint 800 embert vettek őrizetbe, akik értéktelenné vált pénzüket akarták átcsempeszni.

Az amerikai imperialisták feltámasztják a japán hadsereget

MOSZKVA. — A Krasnij-Flot japáni megfigyelője megállapítja, hogy az amerikaiak japáni politikája teljes ellenfélben áll a potadami egyezményvel, amely előírja Japán teljes lefegyverzését. Az USA talpra-

állítja Japán háborus iparát és ép-ségben tartja haderejét. A japán kikötők új amerikai felszerelést kaptak.

A jóvátételbe számító huszonnyolc torpedóronból és tengeralttárvót visszaadták Japánnak. Tengervédelmi szolgálatra 38 hajót adtak a japánoknak, amelyekben 8000 ember kap harcos kiképzést. Japán vezető körök öt éves hajóhadépítési tervet dolgoztak ki, amely szerint 1952-ben 1 millió 700 ezer tonnás hajóhadat lesz Japánnak. Az USA monopólistái feltámasztják a légi és szárazföldi haderőt is: a régi repülőterek és földalatti repülőgépgyárak érintetlenek maradnak és most a Honshu-szigeten, Mitzarában, amerikai mérnökök vezetésével új, hatalmas támaszpontot építettek.

Egyórás tiltakozóstrájk egész Franciaországban

PÁRIZS. — Franciaországban a munkásság mindonütt csatlakozott a clemont-ferrandi rendőrterror elleni egyórás tiltakozó strájkhoz.

Szombath dében egész Franciaországban egy órára megállt a munka. Párizsban a pályaudvarok környékét már a közelmúltban a páncélos kocsis rendőri készítség szállta meg, de a munkástömegek példás fegyelmezettsége következtében incidens nem történt. A tömeg ütemesen kiáltotta: „Le Mouchet! Le a munkás-

árukkal!” Clermont-Ferrandban egyébként a lakosság egységes és erő-lyes fellépésére visszavonták a csendőrköteleket, viszont a letartóztatott strájkolók közül hét munkást több havi fogsázbüntetéssel sújtott a bíróság. A franciaországi események bebizonyították, hogy a „harmadik ut” gazdasági eszdőz, tárgyalni jelforduláshoz, a nemzeti függetlenség eléréséhez és a biztonságos jövő lehozásához vezet.

Öngyilkos lett

Stricker Ferenc kolozsvári bankár

KOLOZSVÁR. — Öngyilkosság történt tegnap délután 7 óra tájban Kolozsváron. Stricker Ferenc, a budapesti Angol-Magyar Bank romániai megbízottja a Dózsa György-utca 8. szám alatt lévő Dorna-gyár-
gátat folyók.

lota legfelső emeletéről levette magát és öszoconesolt testtel maradt a következőn.

Az a feltétele, hogy pillanatnyi elme-zavarásban lett öngyilkos. A vizsgálat folyók.

Egészségügyi összeírás

Az ország lakosságának egészségügyi helyzete, valamint a fennálló bajok orvoslására az egészségügyi minisztérium országos egészségügyi összeírást rendelt el. Az összeírás célja a jelenleg rendelkezésre álló egészségügyi intézményeink és személyek adatainak összegyűjtése.

A rendelet részletesen felsorolja azokat a személyeket, akiknek az összeírásnál jelentkezniük kell és osztályozza azokat az intézmények és vállalatok, amelyek ugyancsak az állami, mint magánkézben gondozással, szociális védelemmel, zérfelügyelő irta alá.

gyógyszerek, orvosi gépek és műszerek előállításával, vagy a közegészségügyet érintő kereskedéssel foglalkoznak.

A megyében a körorvosi szék helyeken mintegy 35, míg Kolozsváron 9 összeíró iroda működik.

Az érdekelt intézmények és személyek 1948 június 25-én délelőtti 7-11 és délután 16-20 óra között kell jelentkezzenek a szükséges nyomtatványok és utasítások átvételére a megyei összeírás bizottságánál. Az összeírás felbírását Prodan Leontiu, egészségügyi védelmi zérfelügyelő írta alá.

A román és magyar iskolák és tanerők demokratikus együttműködésének fontosságára mutatott rá

Czikó Lőrinc közoktatásügyi minisztériumi főtitkár kolozsvári látogatása alkalmából

KOLOZSVAR. — Már beszámoltunk Czikó Lőrinc nemzetgyűlési képviselő, közoktatásügyi miniszteri

umi főtitkár Kolozsvárra látogatott el, ahol hétfőn délután a református kollégiumban értekezletre hívta össze a magyar középiskolák értekezési vizsgabiztosait. Az értekezleten a Román Népköztársaság demokratikus szellemében megtartandó érettségi vizsgálatok levezetésére adott felvilágosításokat és utmutatásokat.

A megbeszélések után iskolalátogatásra került sor. Először az unitárius fiuliceumot keresték fel, itt néhány jelenlevő, érettségire készülő diákkal folytatott beszélgetést Czikó Lőrinc.

A fiuknak elmondotta, hogy mint a minisztérium kiküldötte, nemcsak a tanárokkal tanácskozik, de a diákokkal is és ezek kívánságairól is tudakozódní óhajti. A diákok nagy meglepetéssel és örömmel hallották a bejelentést és a felteit kérdésekre őszintén válaszoltak. Czikó Lőrinc érdeklődött az ifjak tanulmányi előmenetele felől, majd a mai demokratikus magyar és erdélyi irokról tett fel kérdéseket. Felhívta figyelmüket a mai erdélyi magyar demokratikus irok és költők művei ismeretének fontosságára és azok jelentőségére, értékelésére. Mint monddta, más iskoláknál történt látogatása alkalmával sajnálattal állapította meg, hogy a mai demokratikus erdélyi magyar és román irok jó részét nem eléggé ismerik. Hallottak róluk, de műveiket alig olvasták. Különösen az „Utunk” fokról tanulmányozását és olvasását ajánlotta, mert mint monddta, a középiskolák felsőbb osztályainak tanulói ebből a lapból ismerik meg legkönnyebben népi demokráciánk szellemi kiválóságait. Hangsúlyozta a diákok előtt, hogy ebben az iskolai évben megtartandó érettségi vizsgálatokon nemcsak a diákok tesznek tanúságot tudásukról és demokrátiás nevelésükről, de egyetem tanáraik is vizsgázní fognak arról, hogy a rájuk bízott ifjúságot demokratikus szellemben oktatták és nevelték-e.

Ezután Czikó főtitkár a „Gheorghe Baritu” állami román fiuliceumot látogatta meg. A jelenlevő tanári

kar előtt ismertette Gheorghe Vasilechi miniszternek az új közoktatásügyi reformmal kapcsolatos egyes elgondolásait, majd rámutatott annak a közös építő munkának a jelentőségére, amelyet a román és a magyar, illetőleg más nemzetiségi tanerőknek közös megértésben, egymás munkájának megbecsülésével és elősegítésével kell végezniük, hogy hazánk és népünk javát szolgálva a népi demokrácia megerősítését és előrehaladását tovább vigyék.

Czikó Lőrinc beszédére Mircea Briscu, a liceum igazgatója válaszolt, megköszönve a látogatást. Beszédében kitért a román és magyar tanárok közös munkájára. Elmondotta, hogy például a román gépipari fiuliceum a hasonló jellegű magyar iskola tanáraival közös üléseken beszél meg az őket érdeklő közös feladatokat. A tanulóifjúság pedig úgy a munka, mint sport terén közösen versenyez a jobb eredményekért.

Czikó Lőrinc felkereste az állami magyar leányliceumot is. Az iskola igazgatója, Vitályos Erzsébet, beszámolt a tanulók súlyos elhelyezési viszonyáról és orvoslást kért. Az épület megtekintése közben az iskola rajz- és kézimunkakiállítását is bemutatták a miniszteri főtitkárnak. Itt Czikó Lőrinc nagy meglepetéssel látta, hogy az iskola növendékei Daradicsné Luka Ilona tanárnő tanítása és utmutatása alapján milyen kitűnő munkát végeztek. A szebbnél-szebb rajzok megtekintése alkalmával annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a rajzokat összegyűjtve, küldjék fel a közoktatásügyi minisztériumba, hogy ott az új demokrátiás nevelés kitűnő példaként tudomást szerezzenek erről az alapos munkáról.

Czikó Lőrinc végül felkereste a Bolyai Tudományegyetemen Csögör Lajos dr. rektort és ott az egyetem érintő kérdésekről tárgyalt.

Czikó Lőrinc körútja során Brassóba, Nagyváradra, Szatmárnémetibe, Temesvárra, Galacra és Brailába is ellátogat, hogy az ottani nemzetiségi iskolák vezetőivel folytasson tárgyalásokat.

Vizsgáló munkásliceumi tanulók között

A munkás-diákok tanulmányi színvonalja jóval magasabb a középiskolai diákságénál — mondja a liceumi bizottság elnöke

KOLOZSVAR. — Vizsgálók a Református Kollégium folyosóin. Nem a szokásos diákok. Felneveltek ismételtnek az eblakmelyedésekben, futják át megégyeztetett jegyzeteket. Munkások, gyárak, üzemek, irodák dolgozó. Legtöbbjük 20 és 35 év körül van, de akadnak közöttük negyven éves is. A munkásliceum diáksága vizsgálók két napon át hattólétfel tizenegyetig. Munkában és életben edződött emberek, akiket a múlt búne megfosztott a tanulási lehetőségtől, s a felemelkedéstől, amit a tudás adhat. Munkások, akik felé végtelen megértéssel, megbecsüléssel és szeretettel fordul népköztársaságunk és kinyitja előttük a bűvös kaput, mely a tudományok megismerése felé vezet. Emberek, akik a napi munkát befejezve, egész éven át jártak az esti munkásliceumba. A tanárok, akik önkéntes munkánkat tekintették ezt a tanár számára talán legszebb hivatást, végtelen szeretettel foglalkoztak velük. Elmondják, hogy mikor egy-egy kemény munkában elnehezült kezű dolgozó irásbelije fölé hajoltak és látták az írás mindent eláruló, betűin a tollat görcsösen fogó, nehezen vezető kez nyomát, úgy érezték, hogy még sokkal, nagyon sokkal tartoznak munkásnövendékeiknek, akik az országot építik, s akik most ki akarják pótolni a gyermekévek elmulasztott tanulóidejét.

lemi színvonalára és intelligenciájára, mert hiszen a kenyérkereset mellett számukra az eddigi pihenőidejük megrövidítésével jutott idő a tanulásra, nem úgy, mint a diákságnak, melynek ez a fő és egyetlen feladata. A három felsőosztály színvonalát különösen magas, de minden osztályban bámulatos tehetségek akadnak.

Dániel Irén büszkéen teszi hozzá: — Két új munkásigazgató is akad a tanítványaink között.

Baczó Erzsébet dr. tanárnő, aki az egyik vizsgálóról jött le éppen az irodába, mosolyogva jegyzi meg:

— A mi diákjaink máris karriert csinálnak. És hány jövendő vállalatvezető mérnök van közöttük!

Vizsgálók között

Fenn a folyosón vizsgálóelőtti hangulatban beszélgetünk a munkásdiákokkal. Boldogan készülnek a vizsgára. Gyors kezűek, mosolygók arcok. Néhányat bemutatunk közülük.

Pop Livia, Dermatológus tisztviselő, VII. osztályos diák. A műgyetemre akar beiratkozni. Hálás, hogy a Népköztársaság lehetőséget adott számára a továbbtanulásra.

Huszár Gyula Rata-munkás, hetedikes. A fizikát és földrajzot szereti.

Tenkey Tibor elektrotechnikus, hetedikes. Az egyetemre készül.

Jakner László hetedikes. Az orosz nyelvben a legjobb, két évig volt a Szovjetunióban. Szociológus akar lenni.

Tordai András hetedikes. Öntő az Acelárúgyárban. Karcsu, fiatal fiú, szinte hihetetlen, hogy ilyen nehéz munkát végez. Minden vágya, hogy orvos legyen.

Szamos Mária nyolcadikos. Jövőre a közgazdasági egyetemre iratkozik, de énekelni is akar tanulni, mert jó hangja van.

Ligeti Mária laboránsnő, hetedikes. Orvos akar lenni.

Rosenfeld Miklós hetedikes, Dermatista. A legjobb matematikus, mérnök lesz...

(Itt egy kis közjáték következik. A munkásdiákok megállítanak jegyzetkészítés közben és azt kívánják: Irjuk meg, hogy Ligeti és Rosenfeld, amint elvégezték tanulmányukat, összeházasodnak. A kis Mária szemérmesen pirul és tiltakozik, de le-

torkolják. Azt akarják, tudják meg az emberek, hogy ilyen esemény is történt a munkásliceumban.)

Tovább írjuk a neveket, adatokat. Itt van Ecsedi István, a Szaktanács dolgozója. VIII-ik osztályos. Közgazdásznak készül. Lusztig Elemér üvegciszoló, ugyancsak nyolcadikos és közgazdász akar lenni.

Lövith Margit szövetségi alkalmazott, hamadosztályos, érettségizni akar. Ugyancsak hamadosztályos Sárlos Lajos, a Dermatológus munkása és feltalálója, aki az indiai sellakot pótló festéket találta fel.

Péter György CFR kazánkovács, most 28 éve hagyta abba a tanulást, amit újult erővel folytat. Krémer Gyula MNSZ-szervező is itt tanul tovább. Veress György vendéglőipari alkalmazott, hamadosztályos. Vass Zoltán dermatistát a nyelvészet érdeklí leginkább. Tató János szerelő harmadikos, a számtant kedveli a legjobban. A tanulmányi tükörzik mindegyik arcán. Fintz János CFR-istán, Balázs Márton acélarúgyári munkáson, Fogarasi Lajos szerszámkészítőn. Öntudatosan, magabizton jelentik ki mindannyian, hogy egyéni felemelkedésükön túl egyetlen céljuk az ország, a nép felemelése. Ezért tanulnak Népköztársaságunk javáért és önmagukért, egy olyan világért, amely továbbra is minél tágabb lehetőséget nyújt a munkás és paraszttömegeknek.

A vizsgán...

Az elsőosztályosok magyar vizsgájára nézünk be. Balázs János és dr. Baczó Gáborné vizsgáztatnak itt. A padokban nők és férfiak, a katedrán a már kijavított dolgozatok. A szép, hibátlan, értelmes sorok bizonyítják, hogy eddig négy elemivel maradt munkásaink hogyan fejlődtek szorgalommal, önműveléssel, hogyan pótolták, amit az iskolázás annaksidején nem adott meg nekik. Van itt olyan dolgozat, mely egyetemi hallgatóknak is dicséretre való. Szerzője felelős állásban levő, harmincas férfi.

Peregnek a kérdések, a feleletek. Mörz Zsigmond „Stipendium” című novelláját elemzik, majd Asztalos István „Tejesember” című írását. Beszélnek József Attiláról, mondatokat elemznek, nyelvtani problémákat oldanak meg. Komoly, biztos válaszokat adnak az öntudatos, intelligens emberek, akik ha most még csak az elsőosztályba járnak is, az élet nagy érettségijét már régen letették.

Egy másik teremben a nyolcadikosok vizsgáznak számtanból. Török Sándor tanár kérdéseit nagy figyelemmel hallgatja a vizsgáló jeles diák. A kisdíjakok által odafirkált „Eljen a nagyvakáció!” felírás alá a „nagydiákok” komplikált differenciálszámításra kerül. X-ek és zérók tömege. Szavak repülnek: gyök, parabola. S a fiatal munkás szeme értelmesen villan a tanárra, fejben számol, dolgozik, percek alatt számol. A tanár elismeréssel sugja oda kollegáinak:

— Remek fiú, mi?

Mindaketten kimondhatatlanul büszkéek az ő munkásdiákságukra, akikben a jövő nagy mérnökét sejtik...

Mi is büszke örömmel hagyjuk el a vizsgát. Este tíz óra van már. A már levizsgáztatottak boldog beszélgetés közepette hagyják el a kollégium épületét. Sikerkült!

(M. L.)

Az Állami Magyar Színház és Opera

közleményei

Három a kislány Kallós József vendégfellépéssel

Az évadvégi olcsóhelyezés előadásorozatban szerdán este még másoron van Schubert gyönyörű muzsikája, bűbájos meséjű operettje a „Három a kislány”, amelyben Schubert szerepét ezúttal is Kallós József, az Állami Opera tenoristája éneklí vendégként. Sallay Margit, Krémer Mancsi, Hegyi Lili, Ditrói P. Béla, Csóka József, Szendrey Mihály és Réthelyi Ödön játszik a „Három a kislány” főbb szerepét, amely egyike volt az évad legsikerültebb operettfelújításainak.

Csütörtökön és pénteken is zenés darabot játszik a színház olcsó helyárrakkal. A Strauss János melódiaiból összeállított látványos kiállítás, szebbnél szebb balettbetétekkel színessé tett operett, a „Kék Duna” kerül két este megismétlésre. A főszerepeket Sallay Margit, Egyed Joli, Bereczky Magda, Kómüves Ilona, Szentes Ferenc, Szendrey Mihály, Sugár Jenő, Hevesi Miklós stb. játszik.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA: ES OPERA MŰSORA:

Csütörtökön este 8 órakor: Kék Duna. Olcsó helyárrakkal. Pénteken este 8 órakor: Kék Duna. Olcsó helyárrakkal.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

Június 23-án, szerdán: Lapusneanu. Június 25-én, pénteken: Boris Godunov.

CAPITOL: A SEJK FIA. Rudolph Valentino és Bánky Vilma filmjének felújítása. Előadások 5, 7, 9 óra. Új híradó.

FÓRUM: Afrika rejtelmei. Dzsingel-film. Vasárnap matiné. Kedden szak-szervezeti tagoknak 50 százalékos jegykedvezmény.

NÉPMOZGÓ (Popular): Az orosz kérdés. C. Simonov világhírű színműve után. Film egy becsületes amerikaiáról.

RIO: Nyári színet. Nincs előadás.

SELECT: Dankó Pista. Vasárnap matiné.

URANIA: „33”, a titokzatos temető alatti.

Az ország tanítói eredményesen harcolnak az írástudatlanság leküzdéséért

KOLOZSVAR. Népi demokráciánk harcol az írástudatlanság leküzdéséért. Ebben a harcban bekapcsolódott az ország tanítószála, akik önkéntes munkával eddig igen szép eredményeket értek el. A megyei tanfelügyelőséghez beérkezett jelentések szerint az írástudatlanság leküzdéséért folytatott versenyben a következő tanítók tüntek ki: Maros megyében: János György Mezőbánd, Veingörtner Lujza Mezőerőd, Márkos Piroksa Borszék, Dancs Lajos Gyergyóholló, Bilitay Károly, Gáll István Görényüveg-csúr, Mihályné Vira Anna Maros-uzra, Abrudbányal Sándor Teke, Székely Margit Mezőbárményes, Bajkó Sándor Akostalva, Dézsi Zoltán Nyáradgálalva, Török Zoltán

Radnótfája, Kilyény Mózes Oroszfája, Káll Irma Backamadaras, Nagy Lajos Marosfelfalu, Balogné Magyar Eszter Marosszentgyörgy, Vitályosné Farkas Ilona, Magyar Giszella, Bihacsai Károly, Mózes Béla, Andrassy István, Benke Róza Marosvásárhely.

Fehér megyében: Nagyné Kiss Irén, Tamásné Demeter Anna Maroscsucs, Molnár Pál Marosnagy-lak, Cziriák Ibolya, Inczéné Kubi Mária, Takács Róza Marosújvár és Sósos Bálint Vajasd.

Kiskükküllő megyében: Kőrömczi István Désfalva, Mosoni György Bar-lázfalva, Szász Ferenc Dicsőszent-Székely Margit Mezőbárményes, Patakfalvi Jenő Magyarásáros és Patald János Magyarásáros.

A két új piac felépítésére 2 millió lejt irányzott elő Kolozsvár városa

KOLOZSVÁR. — Kolozsvár városi időközi bizottsága kedden megtartott ülésén időszerű kérdéseket tárgyalt.

A bizottság jóváhagyta az 1948—1949 évre szóló ügyviteli szám-
lát és megvitatta a költségvetési
felesleg kovárdítását. A pénz-
ügyi természetű kérdések tárgya-
lása közben felvetődött a városi
piac rendezése és a közeljövőben
létesítendő népvendéglők kérdése
is.

A város a költségvetési felesleg-
ből több utcába bevezeti a villanyt,
azonkívül 4 millió lejt fordít a
Szechenyi-téren felállítandó nép-
konyha költségeire, a Newyork

kávéház és étteremnek városi ven-
deglővé való átalakítására és 2
millió lejt irányzott elő a két városi
piac létesítésének költségeire.

A legégetőbb kérdés a városi
piac létesítése. Ebben a kérdésben
Veress Pál polgármesterhelyettes
beszámolt az eddigi eredményről
és a bizottságnak jelentette, hogy
a Szamosfalván található katonai
repülőtér hangárjainak anyagából
a város területén, a Tanítók Háza
mögött és a Kemény Gábor-utcá-
ban két hatalmas méretű, 35x35
méter vásárcsarnok építését ter-
vezik. Addig, amíg ez a két vásár-
csarnok elkészül, az őstermelőkbeli
és a hóstáti gazdákból a kedden

megtartott értekezleten alakított
hattagú bizottság napokon belül
gondoskodik arról, hogy a várost
zöldszéfélekkel és gyümölcsös-
léssal el, amelyet a Szechenyi-té-
ren, a mészárosok sátrai mögötti
négy sátorban fognak árusítani.
Julius elsején pedig megkezdí mű-
ködését a Szechenyi-téri óra alatti
négy sátorban berendezett nép-
konyha.

A város ideiglenesen létesíti ezt
a piacot, egyrészt azért, mert vég-
leges elhelyezése a már kijelölt
két helyen lesz, másrészt pedig az
állami kereskedelmi vállalat élel-
mizerosztálya Kolozsváron is,
mint a fővárosban, állami piac lé-
tesítését tervezi a közeli napok-
ban.

Másik, a kereskedelemmel szo-
rosan összefüggő kérdés, a külön-
böző, égetett vagy sózott magok
árusítása, amelyet az időközi bizot-
tság határozatlanig eltiltott a piac-
ról, azokkal szemben pedig, akik
azt mégis megkísérlék forgalomba
hozni, a legnagyobb szigorral jár-
nak el.

Utat javít, hidat épít, villanyt visz a faluba Enyed-szentkirály népe

NAGYENYED. (Tudósítónktól.)
Lendületes ujjáépítési munka
folyik Enyed-szentkirály község-
ben. A kis község vegyes lakossa-
ga közös erővel vesz részt a de-
mokratikus szervezetek egymással
versengő ujjáépítési terveinek
végrehajtásában.

Az Ekés Front és a Magyar Né-
pi Szövetség enyed-szentkirályi
szervezetei versenyben igyekeznek
egymáson túlnenni. Pillanatnyilag
a MNSz vezet a munkában és az
Ekések büszkén emlegetik a köz-
ségbe érkező híreket, hogy mi-
lyen jó munkát végeztek a ma-
gyarok.

A versenyszerűen elvégzett ve-
tési munkálatok után a község la-
kói egy pillanatra sem télenked-
tek és az utak kijavításának fog-
tak neki. A MNSz önkéntes mun-

kabrigádja a község számára kijé-
lített 400 szekér kavicsból 260-at
hordott ki a helyszínre. Az utjaví-
tásban 320 MNSz tag működött
közre.

A község lakói az utak megja-
vítása után a többi hiányosság
pótlásának láttak neki. Új hidat
ácsolnak, Nagyenyedről bevezetik
a villanyt és ennek előkészítő
munkálatai nagy lendülettel foly-
nak. Minden remény megvan ar-
ra, hogy két hónapon belül Enyed-
szentkirályon kigyúlnak a villany-
lámpák. Megjavítják a kompot,
hogy a közlekedés biztonságosabb
legyen és így tovább építik együtt
a szabad óra boldogulását
Egyed-szentkirály együttlakó ro-
mán és magyar népe.

Mészáros Dániel

Munkaversenyre hívta

a kolozs megyei MNSz-szervezet a MNSz tordamegyei szervezetét.
A munkaverseny pontjai: a gyűlések látogatottságának emelése,
tagdíjak pontos befizetése, a kultúrsoportok működésének foko-
zása új kultúrsoport szervezése, illetve létesítése, önkéntes mun-
kák megszervezése és a jelentések pontos beküldése a megyei
szervezethez és országos központhoz.

Versenyben van tehát az MNSz két testvérszervezete. Ver-
senyben a munka fokozásáért a közösségi élet emeléséért, a
többtermelésért szervezeti téren. melynek keretében épp úgy
lehet fokozni a munka lendületét, mint a gyárakban a termelést,
a minőséget és mennyiséget. A demokratikus szervezeti élet terén
is fokozott tevékenységre van szüksége népköztársaságunknak.
Nem mindegy, hogy miképpen működnek a kultúrsoportok, nem
mindegy, hogy mennyien látogatják a gyűléseket, ahol a mind-
nyájunk életét leginkább érdeklő kérdések megvitatására kerül
sor. Az önkéntes munkák megszervezése is döntően fontos ország-
érdek. A munkák menetétől függ nagyrészt az ország ujjáépí-
tése, az életszínvonal általános fokozása.

Örvendétes kezdeményezés tehát a tordai és kolozvári MNSz
szervezetek munkaversenye. Örömmel tölt el az a tudat, hogy a
két MNSz-székház bejárataira is felkerül majd a „VERSENYBEN
VAGYUNK” felírás, mint annyi más romániai gyár, üzem, hiva-
tal bejárata fölél. Maga e két szó életkedvet, lendületet és
akaraterőt sugároz. A munka, a céltudatos és fokozott munka je-
lenlétét hirdeti, mely nem elégszik meg a gépiességgel, az öröm-
telen és becsügynélküli tevékenységgel, hanem az egyéni telje-
sítékenyen túl a közös érdek felé tekint és a munka foko-
zására az egészséges versényszellemet vezeti be minden olyan
helyre, ahol emberek dolgoznak, ahol csákányok és kalapácsok
vagy akár írógépek zaja hirdeti az emberi munka nagyszerűségét
és ezáltal az új élet és új társadalom megszületését.

MI ALAPITOTTUK, megtartjuk és tovább fejlesztjük

— mondják az államosított Schull-kendőgyár dolgozói
Az államosítás első eredménye: új munkaalkalmak, olcsóbb áru

KOLOZSVÁR. — A szítáló eső
finom ködös függönybe burkolja
a gyár épületét. A palánk körül, a

külváros telkein dusan zöldelő
termésben halkán neszez az idő, a
hulló esőcseppek egyhangú zenéje
egybeolvad a szövőgépek ütemes
kattogásával.

Életet csirázgat a földeken min-
den esőcsepp és életet épít a pa-
lánkon belül a zakatoló gép.

— Üzemünk a télen súlyos vál-
ságon ment keresztül — mondja
Szende Tibor, a Schull-gyár mér-
nöke. Ebben az időben 5628 da-
raabra esett le a gyártott kendők
száma — mutatja a grafikonokat
—, de már márciusban 8405, ápri-

lisban 17.435 darabra emeltük a
termelést.

Az államosításra fordul a szó.
Milyen előnyök származnak ebből
a mélyreható intézkedésből.

— A munka termelékenysége
már is emelkedett — mondja Ló-
vay Lajos, a Román Munkáspárt
megbizottja, miközben az üzemek-
be indulunk.

Kattogva zenélnak a szövőte-
remben a gépek. A hatalmas helyi-
ségben 35 gép van. Ebből már 21
üzemben van. Egy munkásnő dol-
gozik két gépen.

Az államosítás munkaalkalmat teremt

— Az államosítás biztosítja
nyersanyagunkat és azt a szüksé-
ges forgatókört, amit eddig a gyár
főkés vezetői elvontak és ez lehe-
tőt tesz számunkra, hogy váltott
csoportokkal az összes gépeken
dolgozzunk. Ebben az esetben na-
gyobb munkásfelvételt kell majd
eszközölnünk.

— Ime az államosítás egyik
eredménye — vetjük közbe —
munkaalkalmak teremődnek.

Az egyik gépnél Kabási János-
né, a másiknál Chasenan Anna
dolgozik. A legjobb szövőnök. Gé-
pükön ott látjuk a munkaverseny
zászlóját.

— Mit értett — kérdjük Kabási
Jánosné —, amikor megtudta,
hogy az üzemet államosították.
— Örültem — mondja egysze-
rűen —, hogy sorsunk biztosítva
van és még fokozottabb munka-
kedvvel fogtam neki dolgozni.

A nyomóban is mosolyog arccal
folyik a munka. Itt dolgozik Her-
bert István, aki 28.7. Kálmán Jó-

zsef és Dobay Zoltán, akik 27 szá-
zalékkal emelték a termelést.
Munkagépeik fölött vörösen ra-
gyog a munkaverseny zászló.

— Most azon kísérletezünk —
mondja Kálmán József, — hogy
ne kelljen a párnákat kimosni, ha-
nem a benne levő festékcanyagot
újra felhasználhassuk. Ezzel 15
százalékos megtakarítást érünk
el. Reméljük, sikerülni fog.

Kézi nyomással állítják elő a
fekete alapu kendőket.

— Mi itt nöttünk fel az üzem-
ben — mondja Hein Józsefné —
én 13 éves korom óta dolgozom a
gépnél.

— Örülünk az államosításnak
— szólal meg a huszonöt éve itt
dolgozó Hein Józsefné —, mert
ezt a gyárat mi alapítottuk, mi
dolgoztunk, csak éppon hasznunk
nem volt belőle. Meg fogjuk tartani
és tovább fejlesszük. A miénk.
Győrökös Lajosné. Szász Márton-
né, aki szintén már évtizede dol-
goznak itt, mosolyogva helyeslel-
nek a lelkiükből jövő szavakra.

Már a kapu felé tartunk, ami-
kor a kattogó szövőgépek zaja
közé éles gyerekzsivaj vegyül.

— Eljen a Népköztársaság —
köszöntenek a vékony gyerekhang-
ok körülből, amikor ide is be-
nyitunk.

Az üzem munkőzi otthonában
lét csecsemő és tizenhárom gyé-
rek van elhelyezve. Pap Rózsalia
ovónő szavára az apróságok be-
mutatják tudományukat. Székely
népballadát, népi táncokat tanul-
tak be és most nagy kedvvel szö-
repelnek.

A szövőgépek tovább kattognak.
Jó kedvvel folyik a munka az álla-
mosított Schull-kendőgyárban. Hol
most már minden dolgozó biztos-
nak érzi a maga és a munkaelő-
rőjét.
Tóth Kálmán

Kik a tagjai az érettségi vizsgabizottságoknak?

KOLOZSVÁR. — A június 25-én
országsszerte megkezdődő érettségi
vizsgák bizottságai működési helyét
és elnökeinek névsorát tegnapi szá-
munkban már közöltük. Kiegészítésként
az alábbiakban közöljük a különböző
bizottságok vizsgáztató tanárainak
névsorát:

A kolozsvári Unitárius Kollégium-
ban a filozófiából vizsgáztató dr.
Kohn Hiller egyetemi tanár elnökle-
tével működő 82-es számú érettségi
bizottságban Abigand Elena nagybá-
nyai tanárnő román nyelvből, Árkosi
József nagyváradai tanár magyar
nyelvből, Koós Ferenc szatmári tanár
francia nyelvből, Babos Béla
bányffyuhnyadi tanár történelemből,
Zoltán Etelka kolozsvári tanárnő a
földrajzból, Gajdos József szatmári
tanár latin nyelvből, Szinte Ferenc
nagyváradai tanár természettudo-
mányból és Elekes János szilágy-
sömlői tanár matematikából, Pajzós
Bálint szatmári tanár pedig fiziká-
ból és vegytanból vizsgáztatja a je-
lölteket.

A Hadházy Sándor kolozsvári ma-
gyar tankerületi főigazgató elnökle-
tével működő 83. számú vizsgabi-
zottság a református fiúiskolában
vizsgáztató. A bizottság tagjai: Pre-
dicsné Váreza Klára (román nyelv),
Janosóné Máthé-Szabó Magda (ma-
gyar nyelv), Murányi András szat-
mári tanár (francia nyelv), Szőnyi
Béla (földrajz), Róza Jenő nagy-
váradai tanár (filozófia), Bodor And-
rás (latin nyelv), Lazányi András
(természettudomány) Jámbor Sándor
szatmári tanár (matematika) és
Szabó Árpád (fizika és vegytan).

Nagyváradon a 84. számú bizot-
ság elnöke dr. Pogány Albert kolozs-
vári magyar tankerületi főigazgató,
aki francia nyelvből vizsgáztató. A
bizottság tagjai: Szász Árpád zilahi
tanár (román nyelv), Székely József
(magyar nyelv), Veres János szilágy-
sömlői tanár (történelem), Coraliu
Irina (földrajz), Vörös István (filo-
zófia), Tarnai Károly nagyváradai
tanár (latin nyelv), Oszlacs Viktor
(természettudomány), Kovács László
nagyváradai tanár (matematika) és
Vilályos Erzsébet (fizika és vegy-
tan).

A 85. számú vegyes érettségi bi-
zottság László Gyula kolozsvári egye-
temi tanár elnökletével Nagyváradon
vizsgáztató a kereskedelmi és elnö-
leji licencok jelöltjeit. A bizottság
tagjai Kovács Péter (román nyelv),
Antal Péter szatmári tanár (magyar
nyelv), Papp Gyula (francia nyelv),
Bende Vilmos nagyváradai tanár
(földrajz), Demény Dezső (filozó-
fia), Fejér Ilona (latin nyelv), Szán-
tó György aradi tanár (természettu-
domány), Solymosi Zoltán dési tanár
(matematika), Balogh Antal (fi-
zika és vegytan), Horváth Lajos
nagyváradai tanár (kereskedelmi is-
meretek) és Tóth József (közgazda-
ság és jogtudomány).

Szatmáron a 86. számú vegyes
vizsgabizottság elnöke Török Zoltán
kolozsvári egyetemi tanár. A viz-
gabizottság tagjai Józsa János (ro-
mán nyelv), Létay Lajos (magyar
nyelv), Tátrai Barnabás nagyváradai
tanár (francia nyelv), Soós Róza
(történelem), Molnár Jenő (föld-
rajz), Simon Károly (filozófia),
Kovács Mihály dési tanár (latin
nyelv), Jánky János (matematika),
Füncisz György aradi tanár (fizika
és vegytan), Ilancz Imre szamosujvá-
ri tanár (kereskedelmi ismeretek) és
Hadházy Jolán (közgazdaság és jog-
tudomány).

Székelyudvarhelyen a 88. számú
vizsgabizottság elnöke Moltér Károly
kolozsvári egyetemi tanár, aki föld-
rajzból vizsgáztató. A bizottság ta-
gjai: Kónya Árpád nagyenyedi tanár
(román nyelv), László Béla (magyar
nyelv), Ulrich Ferenc kolozsvári tanár
(francia nyelv), Székely Zoltán
(latin nyelv), Turóczi László (filozó-
fia), Sziló Donát (matematika), Ba-
rabán Albert marosvásárhelyi tanár
(fizika és vegytan), Nagy Ferenc
marosvásárhelyi tanár (természettu-
domány) és Mijsus Tibor székelyud-
varhelyi tanár (orosz nyelv).

A kolozsvári állami kereskedelmi
fiúiskolában érettségiznek az állami
kereskedelmi fiú- és leányiskolák és a
római katolikus kereskedelmi leány-
iskolák növendékei.

A vizsgabizottság elnöke dr. Asz-
talos Sándor kolozsvári egyetemi ta-
nár, aki a jog- és közgazdaságtu-
dományból vizsgáztató. A bizottság ta-
gjai Danka Magda szatmári tanárnő
(román nyelv), Szabóné Ince Aran-
ka (magyar nyelv), Ösz Dénes (fran-
cia nyelv), Baczoné Zsulyevits Er-
zsébet (német nyelv), Kalas István
nagyváradai tanár (áruismeret), Ko-
vács Jenő (kereskedelmi ismeretek),
Koródi József (történelem és föld-
rajz) és Kovács Kálmán szatmári ta-
nár (számítan).

Legyőzték a sáskaveszélyt a Nagybánya környéki dolgozók

NAGYBÁNYA. — Kővárremete
és Posta községek határában
mintegy 600 holdra kiterjedő le-
gelőn hatalmas számban marokkói
sáskák raja jelent meg.

A sáskaveszélyt veszélyeztet-
te az egész vidék termését. A Ro-
mán Munkáspárt azonnal mozgó-
sította a környező falvak dolgo-
zóit, akik szervezeten irtóhadjá-
ratra indultak a sáskák ellen. A

vezélyeztetett területet több ezer
földműves többnapos munkájával
mély árkokkal vonta körül és hoz-
záálltak a rovarok megsemmisíté-
sének.

A nagybányai üzemi munkásság
is azonnal a falvak dolgozóinak
segítésgére sietett. Tcheraufó ka-
ravánok száguldottak a veszélyez-
tetett területre, ahol az üzemi dol-

gozók feckendővel és petroleum-
táncokkal valóságos irtóhadjárat-
tal vezették le a sáskák ellen.
Száz ezer önkéntes munkórával
leküzdötték a veszélyt és így a fa-
lu és város dolgozóinak összefe-
lőse megmentette a környező vi-
dék termését és mintegy huszmil-
ió lej értékű kártól kímélte meg
az ország gazdaságát.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Tévfeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

A gyakorló juliceum kiállítása

KOLOZSVÁR — Az állami magyar gyakorló juliceum június 24-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor évzáró ünnepélyt rendez. Az ünnepélygel egyidejűleg nyílik meg az évvégi kiállítás, melyen a tanulók egész éven keresztül folytatott komoly építő munkájuk eredményeit mutatják be. A kiállításon az iskola tanuló eladásra is készítettek különböző célszerű tárgyakat, amelyeket igen mérsékelt áron árúsítanak, mert csupán a befektetett anyagok árát kérik.

Az évzáró ünnepélyre és kiállításra a szülőket és érdeklődőket szeretettel várja az iskola igazgatósága.

A KOLOZSVÁRI FEDERALE A KOLOZSVÁRI MAGYAR TANNYELVŰ TANONCISKOLÁK IV. osztályainak abszolváló vizsgáját június 24-én, 25-én és 26-án tartják meg. A vizsgákkal kapcsolatban rajz- és kézimunkakiállítást is rendeznek. Az évzáró ünnepély június 27-én, vasárnap délután fél 6 órakor tartják meg a Terhes Gyula-utca 2 szám alatti iskolában.

JANCSÓ ELEMÉR DR., a Bolyai Tudományegyetem tanára a Babes Egyetem 4. számú előadótermében június 23-án, ma, szerdán délután 6 órakor „Az 1848. évi magyarországi és erdélyi forradalom ideológiai előkészítése” címen előadást tart. Az előadást a kolozsvári tanügyi szakszervezet rendezti. A belépés díjtalan.

BUN KÖZSEG sem marad szégyenben a közmunka terén. Marossy Zoltán tanító vezetésével istállóiból és urasági disznóólból egy hónap leforgása alatt megszűri és korszerű kultúrtermet építettek a bun magyar legények. A Kulturház építésénél 120—150 ember vett részt átlag 10 napi munkával. Minden magyar örömmel végezte el önként vállalt kötelezettségét, hiszen valamennyien tudják, hogy maguknak készítették.

RAJZ- ÉS KÉZIMUNKA KIÁLLÍTÁS. A Rákóczi-úti állami magyar leányliceumban érdekes és tanulságos rajz- és kézimunkakiállítást rendeztek az iskola tanulóinak munkáiból. Az érdeklődőket szeretettel várják. A belépés díjtalan. A kiállítás mindennap délután 5—7 óra között van nyitva.

FELMILLIÓ DARAB VILLANY ÉGŐT vásárolt a fővárosi állami kereskedelmi társaság Belgiumban. A villanyégők egy része már meg is érkezett Bukarestbe és azokat a főváros közvilágítására használják fel.

(*) AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK 4-IK OSZTÁLYÁNAK HUZÁSI EREDMÉNYE: 1 millió lejt nyert a 14810 számú sorsjegy, 500 ezer lejt nyert a 73177 számú sorsjegy, 200 ezer lejt a 33943 számú sorsjegy, 100 ezer lejt nyert a 70814 számú sorsjegy, 50 ezer lejt nyertek a 9258 és 52113 számú sorsjegyek. Egyenként 25 ezer lejt nyertek a 26949, 37180, 49709 és 55404 számú sorsjegyek. Egyenként 15 ezer lejt nyertek a 4115, 2437, 5185, 20656, 23270, 25497, 31926, 35693, 36121, 41302, 42009, 48027, 49236, 50010, 72458 sz. sorsjegyek. Egyenként 10.000 lejt nyertek a 1625, 11137, 16830, 18187, 20784, 21552, 21816, 25789, 25923, 29293, 36032, 38237, 38762, 44371, 51242, 58134, 58335, 64998, 68188, 74090, 74969, 77510 számú sorsjegyek. Kihúzták azonkívül 2450 darab sorsjegyet 10.000—5000 lej nyereleményvel. Az 5-ik osztály húzása 19 napig tart, július 7—31-ig. Főnyeremény: 10 millió lej. Titan sorsjegyiroda.

MEGHALT a máramarosszigeti családi dráma negyedik szereplője is. Pohl Sándor elektrotechnikus — mint megirtuk — revolverrel agyonlőtte feleségét, aki bizalmas barátságot tartott fenn Názárovits István üzletársával és megölte Evike nevű kislányát, majd öngyilkos lett. Pohl két revolverrel vésél sulyosan megsebesítette Názárovits Istvánt is, akit kórházba szállítottak, de a gondos orvosi kezelés sem tudta az életnek megmenteni. A családi dráma negyedik szereplője, Názárovits István is meghalt.

(*) HIRDETMEY. A kolozsvári 2. számú Ortopéd Központ, amely az IOVR intézete, az alábbi megüresedett állások elnyerésére hirdet pályázatot: 1. műszaki hivatalnok, 7 ortopéd előkészítő munkás, 8 ortopéd-szerelő, 1 nikkelező, 1 gipsz-szobrász, 1 faszobrász, 2 kötszerész, 1 felsőrészkészítő és egy esztergályos. A pályázati óhajtok hivatalos okmányokkal június 25-ig forduljanak az Ortopéd Központhoz (Centrul de Ortopedie No. 2 Cluj) Dosztojevski-utca 47 szám címen. Az állások betöltésénél hadirokkantak és hadiárvaik előnyben részesülnek. *Fazakas János dr.* igazgatófőorvos, *Bleidea* gondnok.

(*) HIRDETMEY. A kolozsvári 2. számú Ortopéd Központ, amely az IOVR intézete, az alábbi megüresedett állások elnyerésére hirdet pályázatot: 1. műszaki hivatalnok, 7 ortopéd előkészítő munkás, 8 ortopéd-szerelő, 1 nikkelező, 1 gipsz-szobrász, 1 faszobrász, 2 kötszerész, 1 felsőrészkészítő és egy esztergályos. A pályázati óhajtok hivatalos okmányokkal június 25-ig forduljanak az Ortopéd Központhoz (Centrul de Ortopedie No. 2 Cluj) Dosztojevski-utca 47 szám címen. Az állások betöltésénél hadirokkantak és hadiárvaik előnyben részesülnek. *Fazakas János dr.* igazgatófőorvos, *Bleidea* gondnok.

(*) HIRDETMEY. A kolozsvári 2. számú Ortopéd Központ, amely az IOVR intézete, az alábbi megüresedett állások elnyerésére hirdet pályázatot: 1. műszaki hivatalnok, 7 ortopéd előkészítő munkás, 8 ortopéd-szerelő, 1 nikkelező, 1 gipsz-szobrász, 1 faszobrász, 2 kötszerész, 1 felsőrészkészítő és egy esztergályos. A pályázati óhajtok hivatalos okmányokkal június 25-ig forduljanak az Ortopéd Központhoz (Centrul de Ortopedie No. 2 Cluj) Dosztojevski-utca 47 szám címen. Az állások betöltésénél hadirokkantak és hadiárvaik előnyben részesülnek. *Fazakas János dr.* igazgatófőorvos, *Bleidea* gondnok.

A kolozsvári MNSZ hirei:

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja tagjainak figyelmét, hogy a tagsági könyvvük kicserélésére munkabürokon délelőtt 8 és 1, délután pedig 4 és 7 óra között a Molotov-utca 16 szám alatti székházban Csibi Jolán pénztárosnál jelentkezzenek.

Kéri tajaít, hogy a náluk jelentkező pénzbevezetőket megértéssel fogadják és esedékes tagsági díjuk pontos, rendszeres fizetésével legyenek eleget szervezeteinkkel szemben kötelezettségüknek.

Június 23-án, szerdán este 7 órakor I.

kerületi szervezői gyűlés a Molotov-utca 16 szám alatti székházban.

Este fél 8 órakor II. kerületi szervezői gyűlése az Attila-utca 9 szám alatti kerületi székházban.

Este 8 órakor az V. kerület taggyűlése a Türr István-utca 36 szám alatti kerületi székházban.

Június 24-én, csütörtökön este fél 7 órakor a III./2. kerület szervezői gyűlése a Böszörményi (volt Fecske)-utca 12—14 szám alatti kerületi székházban.

Este 7 órakor a IV./2. kerület szervezői gyűlése a Hidelvei Református Egyházközség nagyertermében Horea-utca és Kálvin-utca sarkán.

Nagyszabású uszóversenyt rendeznek a kolozsvári középiskolások

A „Világosság” vándordíjat tűsított ki a legtöbb pontszámot elérő iskolai csapat részére

KOLOZSVÁR. — Június 25-én, pénteken és 26-án, szombaton kerülnek lebonyolításra a Romániai Középiskolások Országos szövetségének a rendezésében Kolozsvárt a nagyszabású iskolaközi uszóversenyek és vizilabdamegrőzések.

A versenyre eddig 160 középiskolai tanuló nevezett be, de az előjelből itélve a résztvevők száma meg fogja haladni a 300-at.

Mind az egyéni, mind a csapatverseny győzteseit értékes tiszteletdíjakkal, emlékérmekkel, oklevelekkel jutalmazzák. A benevezések június 24-én, csütörtökön délután 6 óráig nyújtandók be az Állami Magyar Ipari Fiuliceumba (Augustus 23-utca 26. szám, Református Leánygimnázium épülete) Hegedüs Gyula mérnöknek.

Fokozza a verseny érdekességét és a résztvevők lelkesedését, győzniakarását az is, hogy a „Világosság” szerkesztősége és kiadóhivatala izéles esztirleget ajánlott fel vándordíjként, az uszószámokban legtöbb pontszámot elérő kolozsvári középiskola csapatának.

A versenyrendezés felelősei Pasca Grigore tanár és Hegedüs Gyula mérnök-tanár.

A versenyen csak a kolozsvári középiskolák vehetnek részt, akik orvosi vizsgálaton kötelesek megjelenni. Az iskolaorvosnak látnomozni kell a benevezési táblázatokat.

A versenyszámokat mind a fiúk, mind a lányok részére két csoportban rendezik meg. Az első csoportban a 15 éven aluli fiukat és lányokat, a második csoportban a 15 éven felüli fiukat és lányokat sorolják.

Benevezési díj nincs. A benevezők száma korlátlan.

Versenyszámok: I. csoportban fiúk

A tömegsportot népszerűsítette a kolozsvári középiskolák atlétikai bajnoki versenye

KOLOZSVÁR. — A városi sporttelepen megtartott középiskolások atlétikai bajnokságainak eredményei:

I. korcsoport: 60 m. síkfutás: 1. Lungu (Román Tanítóképző) 8.3 mp. 2. Magdas (2. sz. Liceum) 3. Bartha (Magyar Tanítóképző). Csapatversenyben: 1. Román Tanítóképző.

Távolugrás: 1. Dobre (m. Klein Liceum) 4.53 m. 2—3. Popa és Metea (Baritiu) 4.46 m. Csapatverseny: 1. Baritiu 4.53 m. átlag. 2. Magyar Tanítóképző 4.03 m. átlag. 3. Román Tanítóképző 3.90 m. átlag.

4x60 m. váltó: 1. Baritiu 35.5 mp. 2. Magyar Tanítóképző 36.4 mp. 3. Román Tanítóképző 37.5 másodperc.

II. korcsoport: 80 m. síkfutás: 1. Flóra (Ref. Koll.) 9.9 mp. 2—4. Szentkirályi (Magyar kereskedelmi), Kozma és Gulácsi (Magyar Tanítóképző) 10.3 mp. Csapatban: 1. Magyar Tanítóképző. 2. Magyar Kereskedelmi. 3. Baritiu.

4x80 m. váltófutás: 1. Magyar Tanítóképző 41.3 mp. 2. Magyar Gépipari 41.5 mp. 3. Magyar Kereskedelmi 41.6 mp.

Távolugrás: 1—2. Silaghi és Milea (Baritiu) 5.51 m. 3. Csorba (Magyar Kereskedelmi) 5.17. Csapatversenyben: 1. Magyar Kereskedelmi 4.97 m. 2. Magyar Tanítóképző 4.81 m. 3. Román Tanítóképző 4.62.

Magasugrás: Silaghi (Baritiu) 1.58 m. 2. Veres (Magyar Tanítóképző) 1.50 m. 3. Madaras (Magyar Tanítóképző) 1.45 m. Csapat: 1. Magyar Tanítóképző 1.46 m. átlag. 2. Magyar Kereskedelmi 1.3 m. 3. Magyar Gépipari 1.35 m. átlag.

Súlylökés: 1. Brassai (Unitárius koll.) 12.71 m. 2. Bara (Magyar Tanítóképző) 11.49 m. 3. Ozondi (Magyar Tanítóképző) 11.46 m. Csapat: 1. Magyar Tanítóképző 11.40 m. 2. Magyar Kereskedelmi 10.41 m. 3. Román Tanítóképző 10.02 m.

részére: 50 m. gyors-, 50 m. hát-, 50 m. melluszás és 4x50 méteres gyorsváltó.

A II. csoportban fiúk részére: 100 m. gyors-, 100 m. hát-, 100 m. mell-, 200 m. gyorsuszás, 3x50 vegyes váltó és 4x50 m. gyorsváltó.

Az I. csoportban a lányok részére: 50 m. gyors-, 50 m. hát-, 50 m. melluszás és 3x50 m. vegyesváltó.

A II. csoportban a lányok részére: 50 m. gyors-, 50 m. hát-, 50 m. mell-, 100 m. gyorsuszás és 3x50 m. vegyes váltó.

A helyezések iskolánként, korcsoportonként külön történik.

A pontozás: Egyéni számokban az első hat helyezettet veszik figyelembe 7, 5, 4, 3, 2 és 1 ponttal.

Váltószámokban az első hat helyezettet 14, 10, 8, 6, 4 és 2 ponttal minősítik.

A vizilabdabajnokság külön versenyszámként szerepel a fiúk II. korcsoportja részére. A vizilabdabajnokságot kieséssel rendszerrel bonyolítják le, az ellenfelet sorsolással állapítják meg.

Jólsikerült női és leánygyermek atlétikai versenyt rendezett a Vasas

KOLOZSVÁR. — Szombaton délután újabb női háziversenyt rendezett a Vasas a Gheorghiu-Dej-sporttelepen. A versenyen elsősorban szerepeltek a Vasas leánygyermek atlétái, akik között számos tehetség van, akik néhány év múlva céljuktatos és észszerű edzés mellett kiváló atlétanőkkel fejlődhetnek. A verseny öröndetes meglepetése az ifjúsági Dénes Margit állandó fejlődése a dobószámokban. Ha így folytatja, úgy az országos ifjúsági bajnokság egyik legkomolyabb esélyese lesz.

A verseny részletes eredménye: 100 m. síkfutás: 1. Árkossy Lajosné 14.4 mp. 2. Gőnczi Mária 14.6 mp. 3. Dénes Margit 14.7 mp.

Súlylökés: 1. Schneider Imréné 8.86 m. 2. Dénes Margit 8.32 m! 3. Heidei Mária 7.25 m.

Magasugrás: 1. Árkossy Lajosné 123 cm. 2. Schneider Imréné 118 cm.

Diszkoszvetés: 1. Schneider Im-

réné 28.52 m. 2. Dénes Margit 23.90 m. 3. Szolnai Judit 19.08 m.

Távolugrás: 1. Schneider Imréné 4.23 m. 2. Gőnczi Mária 4.21 m. 3. Dénes Margit 4.14 m.

Gerejvetés: 1. Schneider Imréné 25.70 m. 2. Dénes Margit 20.63 m. 3. Árkossy Lajosné 17.99 m.

Gyermekversenyben: 60 m. síkfutás: 1. Mórincz Anna 9.6 mp. 2. Asztalos Róza 9.9 mp. 3. Mezei Anna 10 mp.

Magasugrás: 1. Mórincz Anna 103 cm. 2. Bartha Anna 90 cm. 3. Horváth Gitta és Asztalos Róza 85 cm.

Távolugrás: 1. Mórincz Anna 3.40 m. 2. Asztalos Róza 3.28 m. 3. Horváth Gitta 2.98 m.

A Vasas atlétikai szakosztálya felhívja azoknak a 10—14 éves leányoknak figyelmét, akik a Vasasban akarnak sportolni, hogy hétfőn, szerdán és pénteken 5 órakor jelenjenek meg a városi sporttelepen.

Súlylökés: 1. Ciociu (Baritiu) 11.11 m. 2. Novac (Román Tanítóképző) 10.85 m. 3. Majer (Román Tanítóképző) 10.72. Csapatban: 1. Magyar Tanítóképző 10.66 m. 2. Magyar Tanítóképző 10.44 m. 3. Baritiu 10.27 m.

1500 m. síkfutás: Krisan (Magyar Kereskedelmi) 4.45 perc. 2. Csiki (Magyar Tanítóképző) 4.50 p. 3. Kolumbán (Magyar Gépipari) 4.54 perc.

3000 m. síkfutás: 1. Ruzs (Magyar Gépipari) 9 perc 46 mp. 2. Lőrincz (Gépipari) 10 perc 30 mp. 3. Kun (Magyar Gépipari) 10 p. 37 mp. Csapatban: 1. Magyar Gépipari 10.04 perc. 2. Magyar Tanítóképző 11 perc. 05 mp. 3. Magyar Kereskedelmi 11 perc 37 mp.

Összetett pontversenyben első a Magyar Tanítóképző lett 371 ponttal. 2. Magyar Kereskedelmi 246 ponttal. 3. Román Tanítóképző 182 ponttal. 4. Baritiu Gimnázium 104 ponttal. 5. Magyar Gépipari 66 ponttal. 6. Magyar Gyakorló Gimnázium 4 ponttal.

FERENCZ ANTAL

Nagy összececapás várható a vasárnapi repülőmodel versenyen

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári repülőmodellezők június 27-én, vasárnap egésznapos repülőmodelversenyt és vitorlázó bemutatót tartanak a szamosfalvi polgári repülőtéren.

A verseny iránt nemcsak a kolozsvári közönség körében, hanem a vidéki sportrepülőközpontoknál is igen nagy az érdeklődés. Eddig a szatmáriak és a marosvásárhelyiek legjobb modellezőinek benevezése érkezett meg. Szatmár 6 versenyzővel és 12 modellel, Marosvásárhely 2 modellezővel vesz részt.

Kolozsvárról előreláthatólag a következő „sero kör”-ök indulnak

a körzeti versenyen: Vasas, Babes Egyetem, BEAC, Dermata, Baritiu, CFR, Református Kollégium, Gépipari, Római Katolikus Gimnázium és az Unitárius Kollégium válogatottjai, mintegy 40 versenyző, 70 repülőmodellel.

További benevezések is várhatóak. Az egyes helyezéseikért igen erős küzdelemre van kilátás, anélkül is inkább, mert az ország három legerősebb sportrepülő központjának legjobb versenyzői csapnak össze. Az esélyeket előre megjósolni nem lehet. Minden biztonnyal az ifjak „jó repülést” fognak végezni.

Czikell Ernő.

Kezdjük meg a maláriát terjesztő mocsarak lecsapolását!

Az érdekelt községek lakóin a sor

KOLOZSVAR. — A Mezőségi komoly mértékben veszélyeztető malária megbetegedések okozójának, az elmosarasodott területeknek lecsapolása a megyei vízmérnöki hivatal mérnökeinek nyilatkozatai szerint önkéntes munkával két hét alatt megoldható.

A mocsarak lecsapolása nemcsak egészségügyi szempontból szükséges és fontos, de nemzetgazdaságilag is egyenesen kötelezősége a megye, mert ezzel a munkával komoly területek szabadíthatók fel a termelés céljaira.

A mezőségi tavak keletkezésével kapcsolatban Szövérdi Ferenc EMGE főtitkár azt mondja, hogy ezeket a tavakat mesterségesen létesítették.

A középkorban a katolikusok szigorúan betartották a bűjtöket és a szükséges bűjtő élelmiszerek biztosítására az arra alkalmas helyeken halastavakat létesítettek — mondja

Szövérdi Ferenc főtitkár.

Megtudjuk azt is, hogy az elmosarasodáshoz hozzájárultak a vízmalmok is, amelyek számára a száraz időkre való tekintettel különböző ciszternákban igyekeztek tárolni a szükséges vízmennyiségeket. Ezt a feltevést bizonyítja az is, hogy a mocsaras területek közelében sok, még ma is működő malmom van.

— Ma, a gépek korszakában nincs szükség erre — mondja az EMGE főtitkára — és a mocsarak lecsapolása kitűnő termőföld-területhez juttathatná a vidék földművelői lakosságát.

A tapasztalatok szerint a lecsapolott mocsarak területe könnyen megmunkálható és kiváló termést hoz. A lecsapolással egyidejűleg öntöző- és gyűjtőárkok hálózatának kiépítésével egyes mezőgazdasági termékekből háromszoros terméshozamot is elérhetné. Hozzávetőleges számítások szerint a magyarországi 62 hol-

das tó lecsapolásával 30 napestelen földműves juthatna olyan földhöz, amely megfelelő belterjes gazdálkodás mellett komoly jövedelmet biztosítana. Hasonló a helyzet Kajántó, Légen és Gyéke községek környékén is.

Az EMGE főtitkára cáfolja azt az elterjedt hitet, hogy a lecsapolott területek légelőnek a legalkalmasabban, mert a vizes talaj elősegíti a legelő állatok metéllyel való megfűzését.

— Ahol a víz levezetése lehetetlen — mondja — ott halastavak létesítésével és azok állandó tisztántartásával lehetne a maláriát terjesztő mocsarak kérdését megoldani. Ezzel izletes és olcsó népelelmezési cikké lehetne tenni a halat, ami a községek számára szép jövedelmet jelentene. De könnyen megoldható lenne a mocsaras területek vízének felhasználásával a Mezőségi rizstermelés meghonosítása is.

Számtalan lehetőség van arra, hogy a mezőségi falvak lakóit pusztító maláriát megfékezzük és ugyanakkor ezzel az elhárító munkával nemzetgazdasági érdekeinket előmozdítsuk és a környék lakói számára munkalehetőséget és kereseti lehetőséget biztosítsunk. Elsősorban azonban az szükséges, hogy az érdekelt községek demokratikus szervezetei munkabrigádokat alakítsanak és a megfelelő szakemberek vezetésével — úgy, mint ezt Magyarországot már meg is tette — mielőbb munkához lássanak. Elhatározás és cselekvés szükséges az érdekelt községek lakóinak részéről és a megye vezetősége ehhez a fontos munkához a legmészebbmenő támogatását meg fogja adni.

Népi tanácsosokkal

egésztették ki az erdészeti hivatalokat

BUKAREST. (Agerpres.) — Az erdészeti minisztérium az erdészeti és erdőipari gazdálkodás jó menetének és eredményességének biztosítására az összes vármegyei erdészeti hivatalokhoz a dolgozó népből származó tanácsosokat nevezett ki, illetve osztott be.

A néptanácsosok elméleti és gyakorlati felkészültségének gyarapítására már korábban különleges kiképző tanfolyamokat rendeztek, amelyekben nemcsak az erdőgazdálkodás és természetismeret, de az ügyvezetési teendőket is eredményesen elsajátították.

Az erdészeti néptanácsosok nemcsak gyakorlatilag vesznek részt az erdészeti szolgálat műszaki ágában, de az erdőségek védelmére és a helyes gazdálkodásra irányuló munkában is.

Az államosítás és az adózás kérdéseit ismertetik a kisiparosok mai értekezletén

KOLOZSVAR. — A kolozsvári egyetemi tanár és Nagy István munkásiro, nemzetgyűlési képviselő román és magyar nyelven ismertetik a kisiparosokat érdeklő fontos kérdéseket. Minden kisiparos saját érdekében jelenjék meg az értekezleten, hogy a legfontosabb kérdésekről megfelelő tájékoztatást nyerhessen.

Az értekezleten Vasain Nicolae

Uj vezetőség a tordai Szaktanács élén

TORDA. (Kiküldött munkatársunktól.) — A napokban iktatták be hivatalukba a tordai Szakszervezeti Tanács új vezetőségét. A munkálatok előkészítését Pascanu Dumitru, az Országos Szakszervezeti Tanács szervezője és Diaconescu Vasile központi politikai nevelő végezték.

A tordai Szaktanács irodájának tagjai Negreanu Aurel elnök, Par-

teni Petre üvegyári munkás alelnök, Duma Vasile CFR munkás titkár, Timofte Vasile PTT munkás gazdasági felelős, Olteanu Ioan kulturális felelős, Pop Victor üvegyári munkás szervező felelős, Chisu Vasile Szolvágyári munkás ifjusági felelős, Mandrutin Teodor munkás pénzügyi és közigazgatási felelős lettek.

Legnagyobb büntetés

kiszabását kérték a közbírák a jasi-i tömeggyilkosokra

BUKAREST. — A jasi-i tömegmészárlás bűnperének folytatásos tárgyalásán Schwarz Haszál jasi-i munkás tanuvalomlásában elmondotta, hogy a „halálvonalnak” abban a kocsijában, melyben őt is bezsúfolták, 130 emberből csak 29 maradt életben. Triandaf Aurel, a vonat kegyetlen parancsnokáról elmondotta, hogy amikor a szörnyű helyzetben levő vagonlakók Targu-Frumos vasútállomáson könyörögtek neki, engedje kirakni a holttesteket, Triandaf azt kérdezte:

— Hány halott van?
— Harminc halott — válaszolta Schwarz.

— Nagyon kevés — jegyezte meg közönyösen Triandaf, — majd, ha többen lesznek...

Később, amikor közölték Triandaffal, hogy már 80 holttest van a vagoni kocsiban, a vonatparancsnok így válaszolt:

— Majd, ha száz halott lesz, akkor megengedem, hogy kirakják a holttesteket...

Érdekes mozzanata az ügynek, hogy a jasi-i mészárlás egyik tettesét, Iancu Dumitru volt rendőrtisztet az utcán felismerték és azonnal letartóztatták. A vizsgálóbíró már megkezdte kihallgatását.

A bűnper tárgyalására Jasiba érkezett tanúk hazatérében a város egyik terén figyelmesek lettek a villamosvasut egyik váltóőrére. Felismerték benne Grigoriu Petre jasi-i lakost, aki szintén részt vett a vérengzésben. Őt is letartóztatták.

A vád és védelem tanúinak kihallgatása után a közbírák mondták el vádbeszédüket a jasi-i tömeggyilkosság nagyszámú vádlottjával ellen. Az egyik államügyész kifejtette: kétségtelen bebizonyítást nyert, hogy 1941 június 29-én Jasiban 10 gépfegyverrel többszáz

ártatlan embert, köztük aggokat, asszonyokat, gyermekeket mészároltak le.

— Olyan nagy a vádlottak büne, hogy a legsúlyosabb büntetés sem elegendő a megtorlásra — mondotta az államügyész, aki a büntetőtörvénykönyvben előírt legnagyobb büntetés kirovását kérte az összes vádlottakra.

A francia és az angol kormány hitlerbarát politikáját

leplezi le a Szovjetunió által nyilvánosságra hozott gröditzbergi titkos irattár anyaga

A Szovjetunió külügyminisztériumának kiadásában most jelent meg az „Adatok a második világháború előkészítéséről” második kötete. A vaskos kötet magában foglalja mindazokat az okmányokat, amelyeket a szovjet hadsereg zsákmányolt a gröditzbergi kastélyban levő Dirksen-féle irattárból. A hatalmas adat- és titkos diplomáciai okmányanyagot a szovjet külügyminisztérium sajtó alá rendezte és az olvasóközönség rendelkezésére bocsátotta. Tájékoztató, mindenki okulására.

A GRÖDITZBERGI IRATTÁR TITKAI

Herbert von Dirksen 1923—1933-ig Németország moszkvai nagykövete volt. 1933-ban Tokióba nevezték ki, majd öt év múlva 1938 március végén Hitler Londonba küldötte Herbert von Dirksent, ahol a német diplomata a háború kitöréséig maradt. Akkor hazautazott Németországba és titkos jelentéseinek másolatát, 29 táviratot, levelet és jelentést, négy nem szolgálati, de nagyfotosszerű politikai okiratot és Welczek párisi német nagykövete két titkos jelentésének másolatát gröditzbergi irattárában rejtette el.

Az irásokat két csoportra lehet osztani: Csehszlovákia megszállását előkészítő tevékenységre és az 1938-as müncheni egyezményre vonatkozó irásokra, a bizonyítékok másik része fényt vet azokra a mesterkedésekre, amelyeket 1939-től követett el Anglia kormányja, hogy Hitlerrel megegyezzen, a Szovjetunió ellen törjön.

Dirksen az angol kormánnyal folytatott tárgyalásairól egy 57 oldalas emlékiratot készített. Ezt az iratkegyet is megtalálták a gröditzbergi kastélyban.

A talált okmányokat időrendi sorrendben rendezték sajtó alá s bevezetőül Welczek párisi nagykövet jelentése szolgál...

1936 utolsó hónapjaiban Hitler a maga részére érvénytelennek nyilvánította a locarnói egyezményt és a német csapatok bevonultak a Rajna-vidékre. A fran-

cia kormány csupán alaki tiltakozást jelentett be.

Spanyolországban — német és olasz beavatkozással — tombolt a polgárháború. Franciaországban a népfrent választási győzelmével megalakult Leon Blum kormány koalícióban szocialisták és radikálisok. Welczek gróf, a német nagykövet 1936 december 26-án jelentést küldött Neurath német birodalmi külügyminiszternek.

Blumék Hitlerrel tárgyalnak

„Nem tudom — írta jelentésében Welczek —, hogy meg tudjuk-e akadályozni vagy hosszabb időn át gátolni tudjuk azt a hatalmas fegyverkezési folyamatot, ami itt előttünk végbemegy... Németország deviza- és nyersanyaghiánnyal küzd, ami mind jobban és jobban érezhető... Súlyos taktikai hiba lenne ha megfelelő időben nem kezdenék meg a tárgyalásokat.”

Ilyen körülmények között, amikor Leon Blum megbízást adott Delbos külügyminiszternek, hogy kezdje meg a tárgyalásokat a hitlerista kormánnyal egy, a két állam között megköthető egyezményre vonatkozóan, a hitlerista kormány örömteli meglepetéssel fogadta a francia közeledést. A tárgyalások kiindulópontját Welczek agyalta ki: „Benemavakozás Spanyolország ügyeibe” címmel.

Ez ugyanabban az évben történt 1936-ban, amelynek tavaszán ratifikálták a szovjet-francia szerződést. Franciaország biztonságának egyik alappillére. Welczek jelentésében — a Rajnavidék megszállására célzóva — nagyonosan megjegyezte: „Többször megfigyeltem azt a jelenséget, jelen esetben is, hogy a franciák az utóbbi években kapott pofonokat úgy fogadják, hogy

hallgatolagos megegyezésekért tárgyalásokba bocsátkoznak — a pofonjával. Nem a Führer az, aki kinyújtja a kezét a franciák felé, ők fordulnak mihozzánk, a megvétel azokhoz, aki megütötte őket.”

Mindezt a jobboldali szociáldemokrata vezér Blum csinálta.

1938 tavasza, Hitler rátette kezét Auszriára. A német terjeszkedés következő célja Csehszlovákia. Április 30-án von Dirksent kinevezték Németország nagybritanniai követévé és Londonba utazik. Angliában a hatalom a Chamberlain—Halifax kormány kezében van. A kormány célkitűzése a hitlerizmussal való megegyezés politikája.

E politikában sir Horace Wilson, a „Civil Service” mindenható főnöke Chamberlain jobbkeze. Horace Wilson nagy befolyást gyakorol az angol kormányra és Kordt londoni német diplomata jellemzése szerint „a mi nagy barátunk”.

Az angol közvéleményt még Ausztria megszállása foglalkoztatja. Az angol nép főlháborodva látja, hogy Hitler Csehszlovákia leigazására készül, de a kormány szó nélkül nézi az eseményeket és Németország barátságát keresi.

Ez a „kedvező atmoszféra” még jobban megjavult a német titkos szolgálat embere, Wiedman kapitány londoni látogatása alkalmával. A külügyminiszter fogadta, hosszas beszélgetést folytatott vele és Cadogan is meghívta, hogy vegyen részt ezen a konferencián. Ez a német kapitány azért jött Londonba, hogy előkészítse a vezető náciista személyiség angolai látogatását. Egyébként kijelentette, hogy Hitler beleegyezésével jött és Göring marsall egyenes kérésére, „akinek londoni látogatása igen jó hatást tenne és akit Londonban tárt karokkal fogadnának”.

CHAMBERLAIN PAKTÁL A NÁCIKKAL

Wiedman megbeszéléséről a sajtó is megemlékezett és bizonyos szenzációrt kellett. Azonban a terv még sem sikerült és az angolok és a hitleristák közötti titkos megbeszélés terve, ez alkalommal kutba esett. Azonban a megbeszélések mégis tovább folytatódtak bizonyos angol politikai személyiségek és a náciak között.

1938 július végén a londoni német nagykövet kivette a szabadságát. Bucsulátogatást tett Sir Horace Wilsonnál aki viszont a bucసుzó követet bevezette Chamberlain dolgozó szobájába. Ennél a találkozásnál Chamberlain Hitlernek, Csehszlovákiára vonatkozó tervéről beszélve kijelentette, hogy csak egyetlen dolgot kér: adják meg a lehetőséget a brit kormánynak arra, hogy biztosíthassa a békés megoldást.

E megoldás eredményét mindenki ismeri. Csehszlovákiát gyakorlatosan elárulták a mindent elkövettek, hogy a faszi fenevadat a Szovjetunió elleni támadásra rábírájk.

Öt embert

ölt meg a villám

ARAD. — Rendkívül heves vihar vonult végig az elmúlt héten Arad megye egész területén. Az aradi ügyvédségekhez beérkezett jelentése szerint a vihar több halálos áldozatot is követelt. Pasculescu Tralan, Blaj Neta, Josif Dinu, Cocuban Teodor és Paul Constantiu gazdálkodó, borosjenői lakosokat, akik a vihar elől egy magas fa alá húzódtak — egy villámcsapás megölte.

Egészségügyi népszámlálás:

Junius 25-én!

Hogyan történik a földadó kivetése az 1948/1949. évben?

A hivatalos lap június 17-i 136. számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának 93. sz. rendeletéről, amely megállapítja az 1948-1949. évi földadó kivetésének módjait. A rendelet törvény — a múltól eltérően — a mezőgazdasági ingatlanok után általánosan állapítja meg, amelynek kivetése úgy történik, hogy minden mezőgazdasági ingatlan a szántóföld hektáronkénti adókulcsához viszonyítanak.

A mezőgazdasági ingatlanok átszámítása

Tájékoztatásul közöljük, hogy egy hektár egyenlő 1 katasztrális holddal és 738 négyzetööllel, 1 katasztrális hold pedig egyenlő 0,5755 hektárral. A katasztrális hold pedig egyenlő 1600 négyzetööllel. Ezt azért kell tudnunk, mert a törvényrendelet hektárokból fejezi ki a földterületet, Erdélyben viszont holdakban beszélünk a mezőgazdasági ingatlanok kiterjedéséről.

A földterület átszámítása a következőképpen történik: Az 1948-1949. évre szóló hektáronkénti általános földadót olyan területnek, amelyek az egyenesadó-törvény 4. szakaszának első pontja 2-6. és 12. osztályaiba tartoznak (szántó, kaszáló, legelő, állandó jellegű veteményeskert, szőlők és egyéb gyümölcsösök, szőlők, bármilyen más föld) a nagyobb közölt kímulatás alapján vetik ki és a szántóföld területét az alábbi középértékek szerint számítják át:

Kaszálók esetében 1 hektár egyenlő 0,7 hektár (1 hold 347 négyzetööllel) szántófölddel, kivéve a havasi tisztásokat, amelyeknél 1 hektár egyenlő 0,5 hektár (1169 négyzetööllel)

termőfölddel. Legelők esetében 1 hektár egyenlő 0,35 (972,8 négyzetööllel) szántófölddel.

A veteményeskertek, gyümölcsösök és szőlők területének szántóföldre való átszámítása ugyanilyen eljárással történik, espedig: az általános jellegű veteményeskerteknél, ha a kert területe 10 hektárnál nem nagyobb, egy hektár egyenlő 2 hektár szántófölddel (1 hold 738 négyzetööllel) veteményeskert egyenlő 2 hold 1476 négyzetööllel (szántóval), 10-15 hektár területnél 1 hektár egyenlő 8 hektár szántófölddel, 15-20 hektár területnél további egy hektárral emelkedik az átszámítási kulcs, 20 hektárnál nagyobb kertnél pedig 1 hektár egyenlő 10 hektár szántófölddel.

A gyümölcsösök átszámításánál 5

Mennyi a földadó?

A fentiek szerint, bármilyen termőföldet szántóföldre kell átszámítani, mert a rendeltetvény táblá-

Ugyanazon községben és egy háztartáshoz tartozó földterület hektáronként, szántóra átváltotva	I o.	II o.	III o.	IV o.	V o.	VI o.
0-1 ha-ig bezárólag	150	130	110	90	70	50
1-2 ha-ig bezárólag	300	260	220	180	140	100
2-5 ha-ig bezárólag	900	780	660	540	420	300
5-10 ha-ig bezárólag	1200	1080	960	840	720	600
10-20 ha-ig bezárólag	1500	1350	1200	1050	900	750
20-30 ha-ig bezárólag	1800	1620	1440	1260	1080	900
30-40 ha-ig bezárólag	2200	1980	1760	1540	1320	1100
40 ha-on felül	2700	2430	2160	1890	1620	1350

Ugyanazon háztartáshoz tartozó földterület alatt azokat a területeket kell érteni, amelyek egy fedél alatt

hektárig terjedő területnél egy hektár egyenlő 3 hektár szántófölddel (8 hold 690 négyzetööllel) kiterjedésű gyümölcsös 1 hold 738 négyzetööllel terület egyenlő 5 hold 224 négyzetööllel (szántóval), 5-15 hektárig egy hektár szántóval, 15-30 hektárig 1 hektárral, 30 hektáron felül pedig szintén 1 hektárral emelkedik a termőföld átszámítási kulcsa és 30 hektáron felül 1 hektár gyümölcsös egyenlő 6 hektár szántóval.

A szőlőknél 10 hektárig egy hektár egyenlő 6 hektár szántófölddel, azután 10-20 hektárig egy-egy hektárral emelkedik, 20-30 hektárig és 50 hektáron felül egy hektár szőlő egyenlő 10 hektár szántófölddel. A direkttermő szőlőknél az átszámítási kulcsot a felére csökkentik.

zafta csak szántóföldre átszámított területű mezőgazdasági ingatlan adóját állapítja meg.

szőlő	szőlő	szőlő	szőlő	szőlő	szőlő	szőlő
I o.	II o.	III o.	IV o.	V o.	VI o.	VI o.
0-1 ha-ig bezárólag	150	130	110	90	70	50
1-2 ha-ig bezárólag	300	260	220	180	140	100
2-5 ha-ig bezárólag	900	780	660	540	420	300
5-10 ha-ig bezárólag	1200	1080	960	840	720	600
10-20 ha-ig bezárólag	1500	1350	1200	1050	900	750
20-30 ha-ig bezárólag	1800	1620	1440	1260	1080	900
30-40 ha-ig bezárólag	2200	1980	1760	1540	1320	1100
40 ha-on felül	2700	2430	2160	1890	1620	1350

lakó férj, feleség és gyermekek tulajdonát alkotják, vagy ha külön fedél alatt laknak, de azokat közösen művelik meg. Amennyiben ugyanazon háztartásban különböző osztályozású terület található ugyanazon község határában, ezeket a földadójá egyenlő a fenti középérték alapján történt átszámítás után mutatózó szántóföldek adójával.

A közhatalmak, valamint bármely foku szövetkezetek földtulajdonának hektáronkénti általánosan egyenlő adóját úgy számítják ki, mintha 2-5 hektár kiterjedésű lenne, tekintet nélkül a mezőgazdasági ingatlan nagyságára. Minden más tulajdon a fenti táblázatban szereplő általánosan adóknak megfelelően adóznak meg.

A rendeltetvény az egész országot öt körzetre osztja a hektáronkénti földadó-átalány kivetése és megállapítása szempontjából. A fenti táblázatban irt általánosan az első körzetben fekvő mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozik. A második körzetben levő földnél az általánosan 10 százalékkal, a harmadik körzetben levő 20 százalékkal, a negyedik körzetben levő 30 százalékkal, az ötödik körzetben levő pedig 40 százalékkal emelkedik.

Az Erdélyi megyék az alábbi körzetekhez tartoznak:

Első körzet: Maramaros megye, a szörényi megye, Taragova és Orsova, a krassómezei Ujmoldova, a csikmezei Gyergyótölgyes, a szamosmezei Magyarfalva, a kolozsmezei Galáta és Bánffyújnyud, a biharmegyei Vaskó, a fehérmegyei Abrudbánya és Zalatna, a hunyadmegyei Körösbánya és Brád, az aradmezei Halmágy és a Tordamegyei Aranyosbánya és Topánfalva járások.

A további körzeteket külön ismertetjük.

Ciános
Deák mérnök
UJ CIM:
Jászai-utca 1 (Erzsébet híd mellett, Fellegvári-ut 71-nél)

A MONITORUL-BAN
(Hivatalos Lap) iratvesztés, extra, mérleg, közgyűlés, minden közlemény megjelenítő. Összes lapokra előfizetés, hirdetés felvétel.
Mozshirdetés
UHU iroda
Kolozsvár, Molotov-utca 34

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Álláskeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélzés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyiltér szavankint 12 lej.

ADAS-VÉTEL
ELCSERELNEM Kolozsváron iero 80-as tangóharmonikát dupla regiszteres, Retina nyelképezőgépet, táska-írógépet és nyolc perzsa szőnyeget budapesti értékekért. Érdeklődni: 4-6 között. Armata Rosiel-utca 120. 3867
EGY modern férléscobaberendezés eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 4548
ZONGORA, „Stingl”, original, rövid, keresztúros, eladó. Ausztus 23-utca 24. 4682
ANTIK szalon, komplett, eladó. Horea 6., ajtó 4. 4686
DKW autó eladó. Érdeklődni: Alexi-műhely, Petőfi-utca. 4724
EGY autómota, motor-erő eladó. Érdeklődni: Kossuth L.-utca 1. Jáger. 4725
ELADÓ falitükör, 8 és félméter matrachuzat. Cim: Józsa Béla-utca 20. 4715
GYERMEK mély és kombinált koscsik jókarban, eladók. Cim: Simon Bálint-utca 4. Keresdomb felé. 4710
KEVESET Használt, zománcozott fürdőkád, 500 kg-ig mérő tolosulyos tizedes mérleg, számárszeker, eladó. Kövespad-utca 32. 4709
RADIO, Orion, 6+2, gombbal, CAM römi, Singer női varrógép eladó. Pollák, Križbai 42. 4708
19x400-as MOTORKEREKPAR-gumi, mászdnom-uj állapotban eladó. Szent László-utca 47. 4705
KERESEK varrógépet berbe. Cim a kiadóban. 4703
KÉTSZEMÉLYES rökamié eladó. Motilor 109. 4702
ELADÓ egy szobára való új anyag: téglá, ajtó és ablak. Lemnul-utca 1. szám. 4697
ELADÓ: Jóállapotban levő 3 keréki bicikli, 500 kg. teherbíró képességű. Megtekinthető: Arany János-utca 15., II. 6. 4721
ÉLELMISZERÜZLET sürgősen eladó, esetleg iparral. Cim a kiadóban. 4722
EGY modern kombinált szoba eladó. Király-utca 6. 4719
500 KÖBENTIS motorkerékpár, 90 százalékos gumikkal eladó. Szántó-utca 29. 4704
FEKETE selyemruha eladó. Farcas-utca 8., kapualatt jobbra 2-ik ajtó. Gr.
ELADÓ új butorok, konyha, hálószoba, íróasztalok, használt pult, üvegfalak. Petőfi-utca 62. 4713
RÖKAMIÉ, kétszemélyes, jókivitelű, eladó. Molotov-utca 6. Asztalosműhely. 4711

INGATLAN-IAKAS
KERTES családi házat megvételre keresek. Cimeket „Villasor” jelígre. 4712

VILLAT, házat, ház helyet, örök-lakást venni, vagy eladni akar, forduljon Transilvania ingatlan iroda, Szabadság-tér 19. 4186
KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szoba, fürdőszoba használatos kiadó. Pap-utca végén. Cimeket „Állandó lakó” jelgére.
KIADÓ kertes lakásban butorozott szoba, konyhasználattal, csak a nyári hónapokra. Marót-utca 3. Rákóczi-negyed. 4707
HÁZHELY eladó. Felelti vám mellett. Érdeklődni Király-utca 6. Pop. 4720
GYÁRHÉLYISÉGET keresünk. Cim: Kérlek: Telefon: 24-00. 4698
ÖSSZKOMFORTOS butorozott szoba 2 hónapra kiadó, esetleg konyhasználattal. Szentegyház-u. 34. Özv. Kovácsné. 4693
BELVÁROSBAN üzletelhelyiség kiadó. Érdeklődni Szentegyház-utca 8. korcsma. 4695

ALLAST KERES
EGÉSZSÉGES anya elmenne dá-dának. Majális-utca 1., kapuval szemben. 4696

ALLAST KAPHAT
KERESEK azonnali belépésre egy főzni tudó Széchenyi-tér 24. Varga-vendéglő. 4688
JÓLFOZÓ mindenest keresek, azonnali belépésre. Cim: Egyetem-utca 3. szám, II. emelet, ajtó. 3. Feleltés reggel 9-10 óra között. F. APOLONÓT vidékre beteg mellé keresek. „Globus” festéküzlet, Molotov-utca 38.
Fiatalkoru GYERMEKONDONÓT keresünk azonnala, gyermekekothonok részére. Érdeklődni: Dávid Ferenc-utca 16. szám alatti irodánkban délután 4-7-ig. 4718

KÜLÖNFÉLEK
MENYASSZONYI ruha, fátzol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchidea-nál. Dózsa György-utca 22. H
PÉNZTÁRSAT keresek, jól bevezetett üzlethez. Cim a kiadóban. 4706
ELVESZETT pénteken délelőtt a Háztartásbeliek és Háztelügyelők Szakszervezetének irodájában Kászonyi Zsigmond névre szóló iratok, pénztárcával együtt. A megtaláló a pénzt megtarthassa, az iratokat juttassa az Állami Vasútlebte Kászonyi Mózsenek. 4701
MÓVELT egyén közreműködhetik kevés pénzzel. UHU, Molotov-utca 34. 4723
PÉNZ! Könyveket állandóan vesz UHU iroda, Molotov-utca 34. 4723

Felhívás!
A Szász-féle soffőriskolában a három hónapos professzionista, valamint az egy hónapos amatőr és motorkerékpárvezetői tanfolyam július 1-én kezdődik. Amatőr és motorkerékpáros növén-deikeinknek tandíjbedvezetést és utazást lehet juttatni 1-ig. Árpád-ut 26 sz. alatt. Telefon: 13-76

ÉRTESÍTÉS!

A falusi szövetkezetek tudomására hozzuk, hogy a Csehországból importált cipő-árak árusítását, Dózsa György-utca 7 szám alatti helyiségünkben megkezdtük!

„CLUJUL”

ÁLLAMI ÁRUHÁZ R. T. Kolozsvár

Societatea Anonimă Română de Telefoane

Közlemény

Az államosításról szóló 119. sz. törvény alapján államosított Román Telefonszolgálat Részvénytársaság a következőket hozza nyilvánosságra:

A S. A. R. de Telefoane tulajdonát képező javak állami birtokba vétele alkalmából összeállítandó leltár készítése érdekében, felhívjuk a társaság jelenlegi és volt előfizetőit a következő intézkedések betartására:

- A volt előfizetők, továbbá azok az előfizetők, akiknek telefonszolgálatát bármilyen okból megszüntették, kötelesek jelen közlemény megjelenésétől számított 15 napon belül átadni a birtokukban lévő telefonkészülékeket és kiegészítő készülékeket (mellékállomások, kapcsolók, továbbítók, esengők, stb.).
- A javakat Bukarestben a Társaság által aláírt nyugta ellenében a Telefonszolgálat Calea Victoriei 37. sz. épületének földszinti halljában lévő „Instalații noi” felirátú oszlopán, vidéken pedig a Telefonszolgálat székhelyein kell leadni.
- Mindazok, akik bármilyen címen telefonkészülékeket és segédkészülékeket (mellékállomások, érintkezők, esengők, kapcsolószervezetek, stb.) tartanak birtokukban, amelyeket a telefonberendezéshez használnak és amelyeket a társaság által aláírt nyugta ellenében bejelenteni Bukarestben, a Társaság Calea Victoriei 37. sz. alatti székházában, földszinten az „Instalații noi” oszlopán, vidéken pedig a helyi telefonhivataloknál.
- Nem kötelesek a bejelentésre azok az előfizetők, akik a társaságtól saját nevükre fizetési meghagyásokat kapnak, az általuk használt egész berendezésre.
- Azok a személyek, akik a társaság írásbeli engedélye nélkül más névre és nem a tényleges birtokos nevére szóló telefonállomást használnak, kötelesek jelen közlemény megjelenésétől számított 15 napon belül nyugta ellenében írásbeli nyilatkozatban közölni nyilatkoztató és vezetőknévüket, foglalkozásukat, címüket és a dátumot, melytől kezdve használnák a telefont, a körülményeket és a személyt, akitől a telefont átvették, valamint a telefonkészülékek számnát, a mellékfelszereléssel együtt (mellékállomások, továbbítók, esengők, kapcsolószervezetek, stb.).
- A nyilatkozatokat Bukarestben a társaság Calea Victoriei 37. sz. székházában, földszinten a főosztálynál, vidéken pedig a helyi telefonhivataloknál kell benyújtani.
- Amik a jelen közlemény előírásainak nem tesznek eleget, a 119. sz. államosítási törvény 18. 19 és 20-ik szakaszaiban felleltett ki-hágást követik el. Ez a törvény 4-10 évig terjedő fogházat és 5-10 évig terjedő könszermunka büntetést ír elő, amit a 351-945. sz. szabályozástörvény által előírt eljárás alapján alkalmaznak.

Societatea Anonimă Română de Telefoane
MIHAIL FARSIROTU, vezérigazgató.

Jávor Pál **Egy meghatározó szerelem története** **Mától:**
Simor Erzsé
Lukács Margit **DANKÓ PISTA SELECT**

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet, Kolozsvár, — No. 99. Proc. jud. Cluj.